

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/publikacje/ksiazki-gdansk/30524,Milicja-Obywatelska-w-Sopocie-w-latach-19451949.html>
26.04.2024, 10:42

Milicja Obywatelska w Sopocie w latach 1945-1949

Krzysztof Filip, *Milicja Obywatelska w Sopocie w latach 1945-1949*, Gdańsk 2011, 260 s.

Publikacja jest prawdopodobnie pierwszą w kraju monografią poświęconą dziejom jednostki MO na poziomie pojedynczej miejscowości i należy do nielicznych prac dotyczących historii Milicji Obywatelskiej. Oczywiście pojawiały się dotychczas prace dyplomowe na wspomniane tematy, jednak żadnej z nich dotąd nie opublikowano. Książka Krzysztofa Filipa stanowi także ciekawe źródło informacji na temat powojennych dziejów Sopotu, znanych głównie z publikacji popularnonaukowych.

Praca ta jest owocem kilkuletnich badań autora. Jego zamierzeniem było całościowe opisanie historii i działalności MO w Sopocie w latach 1945-1949. W tym celu autor dokonał rozległej kwerendy archiwalnej. Wykorzystano dokumentację znajdującą się w zasobach Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej (w Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Lublinie, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie i Warszawie), a także Archiwum Państwowego w Gdańsku i jego oddziały w Gdyni oraz Archiwum Straży Granicznej w Szczecinie. Braki w dokumentacji uzupełniono dzięki relacjom zebranych od świadków oraz znajdującym się w zasobach archiwalnych. Autor skorzystał także z czasopism milicyjnych i literatury przedmiotu, zgromadzonych w różnych

MILICJA
OBYWATELSKA
W SOPOCIE
W LATACH 1945-1949

KRZYSZTOF FILIP

bibliotekach, na czele z Biblioteką Narodową.

Książka podzielona jest na osiem rozdziałów. Niemal każdy z nich dotyczy innego zagadnienia. Na samym początku pracy został opisany proces wyzwania obszaru przyszłego województwa gdańskiego, a zwłaszcza Sopotu spod okupacji hitlerowskiej przez Armię Czerwoną, a także sytuacja demograficzna i życie społeczno-polityczne tego terenu. Następnie scharakteryzowano proces formowania jednostek Milicji Obywatelskiej na terenie powojennej Polski i województwa gdańskiego oraz Sopotu. Autor przedstawił tutaj specyfikę oraz dyslokację poszczególnych sopockich jednostek MO. W kolejnej części pracy dokonano charakterystyki komendantów i kierowników sopockiej MO oraz przedstawiono ogólny obraz kadr milicyjnych. Rozdział ten zawiera również informacje o umundurowaniu, uzbrojeniu i wyposażeniu funkcjonariuszy. W rozdziale piątym opisano działalność sopockiej MO w omawianym okresie, przedstawiając przy okazji kwestie światopoglądowe. Kolejna część książki została poświęcona zagadnieniu kształcenia milicjantów, nie tylko zawodowego i bojowego, lecz także „polityczno-wychowawczego”. Zarysowano także problem poziomu wykształcenia ogólnego funkcjonariuszy i sposobów na jego uzupełnianie. Zainteresowania autora nie koncentrowały się jedynie na służbie ówczesnego milicjanta, lecz także na jego życiu prywatnym. Kwestie te poruszono w rozdziale siódmym. Znalazły się tam informacje dotyczące m.in. wysokości płac funkcjonariuszy, ich wyżywienia i warunków mieszkaniowych. Niewielu polskich historyków badało służby porządku publicznego pod tym kątem. W ostatnim, ósmym rozdziale przedstawiono pomocniczą formację MO, czyli Ochotniczą Rezerwę Milicji Obywatelskiej. Całość książki uatrakcyjniają archiwalne i współczesne fotografie przedstawiające kierowników sopockiej MO, siedziby jej jednostek oraz dokumenty.

Publikacja jest 12 tomem wydanym w ramach oddziałowej serii wydawniczej gdańskiego oddziału IPN.

PLIKI DO POBRANIA

[Spis treści \(pdf, 45.5 KB\) 13.11.2019 11:30](#)

Gdzie kupić publikacje:

[Gdańsk](#)